

Önemli noktalar

Sifiliz cinsel yolla bulaşan bir enfeksiyondur (CYBE) Oral seks de dahil olmak üzere seks sırasında bir kişiden diğerine kolayca geçer. Bazen hiçbir belirtiye neden olmaz. Tedavisi basittir. Frengi tedavi edilmezse ciddi uzun vadeli sağlık sorunlarına neden olabilir. Seks yaparken HER ZAMAN prezervatif kullanarak çoğu kez kendinizi koruyabilirsiniz.

Frengi nedir?

- ❖ Frengi bir CYBE'dir. Adlı, *Treponema pallidum* adlı bir bakteriden kaynaklanır.

Frengi nasıl olur?

- ❖ Frengi enfeksiyonu olan biriyle seks yaptığınızda frengiye yakalanabilirsiniz. Bu vajinal seks, oral seks veya anal seks yoluyla olabilir. Hamile kadınlar bebeğine geçirebilir.
- ❖ Enfeksiyon, erkeklerle seks yapan erkeklerde, sıklıkla cinsel partner değiştiren ve seks sırasında prezervatif kullanmayan kişilerde daha sık görülür.
- ❖ Daha önce frengi geçirmiş olsanız bile, yine de tekrar geçirebilirsiniz.

Frengi belirtileri nelerdir?

- ❖ Enfeksiyonun 4 aşaması vardır.

1 Birincil frengi

Genellikle enfekte bir kişiyle seks yaptıktan yaklaşık 2 – 3 hafta sonra, bakterinin vücuda girdiği yerde, ülser (şankır) gelişir; ancak üç ay sonrasına kadar herhangi bir zamanda da ortaya çıkabilir. Ülser genellikle ağrısızdır ve bu erkeklerde en sık peniste, kadınlarda vulva veya vajinada veya makatta görülür. Ülseri, nerede olduğuna bağlı olarak fark etmeyebilirsiniz. Ülserin iyileşmesi 6 hafta kadar sürer ve bu dönemde cinsel partnerler için çok bulaşıcıdır. Bazen birkaç ülser olabilir, bunlar ağrılı olabilir veya ağzı ve dudak gibi yerlerde bulunabilir.

2. İkincil frengi

Tedavi görmezseniz ülserin ortaya çıkmasından 3-6 hafta sonra ikincil sifiliz gelişir. Buna kan dolaşımınızda yayılan bakteriler neden olur. Genellikle avuç içleri ve ayak tabanlarını da kapsayan bir deri döküntüsü fark edebilirsiniz. Ayrıca genital bölgede şişlikler, ağızda beyaz lekeler, şişmiş bezler veya daha nadir olarak yamalı saç dökülmesi, sağırılık, göz problemleri, karaciğer, böbrek veya beyin iltihabı gelişebilir. İkincil frengi cinsel partnerler için çok bulaşıcıdır.

Tedavi edilmezse sekonder frengiden kaynaklanan döküntü ve diğer belirtiler genellikle birkaç hafta sonra kaybolur. Ancak iki yıla kadar 'gelip gidebilir'.

3. Latent (gizli) frengi

İkincil frengi belirtileri ortadan kaybolduktan sonra, birkaç yıl boyunca herhangi bir belirtiniz olmayabilir; ancak enfeksiyon kan testinde saptanabilir.

Frengi - - Hasta bilgilendirme broşürü

4. Üçüncül frengi

Tedavi edilmeyen frengisi olan yaklaşık 10 kişiden 1'inde sinir sistemi, beyin, kemik veya kalpte ciddi hasarlar gelişecektir. Bu yıllar sonra olabilir.

Herhangi bir teste ihtiyacım var mı?

- ❖ Evet, frengiden kaynaklanabilecek bir ülseriniz varsa tanı koymak için ülserden örnek alınması mümkündür. Ayrıca bir kan örneğinin de alınması ve frengiye neden olan bakterilere karşı antikorların test edileceği bir laboratuvara gönderilmesi gerekecektir. Bazı kişilerde frengi testte hemen görülmeyeceğinden tekrarlanması gerekebilir.
- ❖ Frengi ile temas halinde olduğunuzu veya frengi olabilecek semptomlarınız olduğunu düşünüyorsanız yerel cinsel sağlık veya zührevi hastalıklar/dermatoloji kliniğini ziyaret etmelisiniz.
- ❖ Frenginiz varsa, aynı anda birden fazla enfeksiyona sahip olabileceğiniz için cinsel yolla bulaşan diğer enfeksiyonlar ve HIV enfeksiyonu için de test edilmelisiniz.

Frengi tedavisi nedir?

- ❖ Enfeksiyon tedavi edilmezse komplikasyonlara ve ciddi sağlık sorunlarına neden olabileceğinden, frengi tedavisinin mümkün olduğu kadar çabuk yapılması önemlidir.
- ❖ Frengi, genellikle penisilin enjeksiyonları olmak üzere bir dizi antibiyotikle tedavi edilir.

Frengi olsam seks yapmalı mıyım?

- ❖ Hem siz hem de eş (ler)iniz tüm tedavinizi bitirene ve belirtileriniz geçene kadar seksten kaçınmalısınız.

Frenginin olası komplikasyonları nelerdir?

- ❖ Frenginin hızlı bir şekilde tedavi edilmesi durumunda uzun vadeli sorunlara yol açması pek olası değildir. Ancak tedavi edilmeyen frengi vücudunuzun diğer bölgelerine yayılabilir ve ciddi sorunlara neden olabilir.
- ❖ Frenginin tedavi edilmediği 10 vakanın 1'inde bakteri kan dolaşımına yayılarak kemikleriniz, kalbiniz ve beyiniz gibi vücudunuzun diğer bölgelerinde enfeksiyonlara neden olabilir. Bu durum genellikle enfeksiyon edinildikten birkaç yıl sonra ortaya çıkabilir.
- ❖ Frengi tedavisi gördükten sonra bazı kan testleriniz her zaman pozitif çıkacaktır. Bu, daha fazla tedaviye ihtiyacınız olduğu anlamına gelmez; ancak frengi tedavisi gördüğünüzü hatırlamanız gerekir (ve kan sonuçlarınızın bir kopyasını saklayın), böylece gelecekte doktorlara size sormaları halinde söyleyebilirsiniz.

Frengi ve hamilelik

Hamileyseniz, hamilelik sırasında frengi sizden bebeğinize geçebilir. Bu, annenin hamilelik sırasında tedavi edilmemesi durumunda düşük, ölü doğum veya bebekte ciddi hastalıklara (konjenital sifiliz) yol açabilir. Frengi olduğunuz tespit edilirse, hamilelik sırasında tedavi güvenle verilebilir.

Eşime/partnerime söylemem gerekiyor mu?

- ❖ Birincil frenginiz varsa, mevcut cinsel partnerinizin ve son üç ayda sahip olduğunuz diğer cinsel partnerlerin test edilmesi ve tedavi edilmesi önemlidir. İkincil frenginiz varsa son 2 yılda edindiğiniz partnerlerinizle iletişime geçmeniz önemlidir.
- ❖ Bu, enfeksiyona tekrar yakalanmanızı durdurmak ve ayrıca partnerlerinizin komplikasyon geliştirmemesi içindir.

Daha fazla yardım ve bilgi

- ❖ Frengi veya başka bir CYBE'niz olduğundan şüpheleniyorsanız yerel cinsel sağlık veya zührevi hastalıklar/dermatoloji kliniğinize başvurun.